

**LOKALNE
BADANIA
SPOŁECZNE**

WSPIERAMY LOKALNĄ POLSKĘ!

Badanie rynku mediów lokalnych i uczestnictwa w życiu kulturalnym wśród mieszkańców Miasta i Gminy Radzymin

Raport z badań ilościowych

Lokalne Badania Społeczne dla Urzędu Miasta i Gminy Radzymin oraz Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Radzymin

Spis treści:

- 1. Wprowadzenie (s. 3)**
- 2. Opis metodologii badania i struktura próby (s. 3)**
- 3. Podsumowanie i kluczowe wnioski z badania (s. 6)**
- 4. Opis wyników badania (s. 9)**
 - 4.1. Komunikacja społeczna w Mieście i Gminie Radzymin (s. 9)**
 - 4.2. Uczestnictwo w życiu kulturalnym Miasta i Gminy Radzymin (s. 16)**

1. Wprowadzenie

Firma Lokalne Badania Społeczne przeprowadziła sondaż na zlecenie Urzędu Miasta i Gminy Radzymin oraz Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Radzymin. Niniejszy raport końcowy zawiera najważniejsze informacje na temat przyjętych założeń, zastosowanej metodologii, a także uzyskanych wyników, jak również kluczowych rekomendacji i wniosków, płynących z analizy zgromadzonego materiału źródłowego.

Głównym celem badania było przeprowadzenie analizy źródeł informacji na temat spraw lokalnych, a także rynku mediów lokalnych w Mieście i Gminie Radzymin, jak również uczestnictwa w lokalnym życiu kulturalnym.

Najważniejsze cele szczegółowe badania ogniskowały się wokół:

- identyfikacji źródeł informacji na temat spraw lokalnych;
- określenia poziomu czytelnictwa prasy lokalnej;
- pomiaru stopnia korzystania z lokalnych mediów internetowych;
- określenia poziomu słuchalności lokalnych rozgłośni radiowych;
- identyfikacji brakujących źródeł informacji na temat spraw lokalnych;
- określenia poziomu uczestnictwa w lokalnym życiu kulturalnym;
- pozyskania opinii na temat usług kulturalnych w Mieście i Gminie Radzymin.

2. Opis metodologii badania i struktura próby

Badanie miało charakter ilościowy. Uzyskane zostały „twarde” dane, które posłużyły do sformułowania możliwie pogłębionej analizy rynku mediów lokalnych w Mieście i Gminie Radzymin, a także uczestnictwa w lokalnym życiu kulturalnym. Uzyskany obraz jest wielowątkowy, wielopłaszczyznowy, a także – ze względu na możliwość zestawienia i porównania opinii różnych grup respondentów – wieloperspektywiczny. Takie podejście analityczne przyczyniło się do uzyskania możliwie pełnej wiedzy i, w konsekwencji, do sformułowania trafnych wniosków z badania.

Technika badawcza:

- **Komputerowo Wspomagany Wywiad Telefoniczny (CATI)** jest jedną z najczęściej stosowanych technik badań ilościowych. Polega ona na przeprowadzeniu przez ankietera telefonicznej rozmowy według standaryzowanego kwestionariusza. Przed rozpoczęciem realizacji przygotowany jest skrypt (elektroniczna wersja narzędzia). Ankieterzy odczytują kolejne pytania z ekranu komputera, a następnie zapisują treść udzielanych przez respondentów odpowiedzi w formie elektronicznej. Wyniki są zapisywane w systemie, który pozwala na wygenerowanie końcowego zbioru (bazy) danych, a następnie przeprowadzenie stosownych procedur obliczeniowych.

Parametry techniczne badania:

- Komputerowo Wspomagany Wywiad Telefoniczny (CATI);
- Próba kwotowa, odzwierciedlająca strukturę badanej populacji ze względu na:
 - **płeć,**
 - **wiek,**
 - **miejsce zamieszkania (z podziałem na miasto i wieś).**
- Liczebność zrealizowanej próby N = 300 mieszkańców Miasta i Gminy Radzymin w wieku 15+;
- Średni czas trwania wywiadu: ok. 9 minut;
- Zasięg terytorialny: Miasto i Gmina Radzymin;
- Termin realizacji: 1 – 10 lutego 2017 r.

Tabela 1. Struktura próby

płeć	
kobieta	52%
mężczyzna	48%
wiek	
15-19 lat	6%
20-29	19%
30-39	25%
40-49	15%
50-59	15%
60 i więcej lat	20%

miejsce zamieszkania	
miasto	47%
wieś	53%
okres zamieszkiwania w Mieście i Gminie Radzymin	
od urodzenia	51%
od 10 lat lub dłużej, ale nie od urodzenia	32%
od 7–9 lat	4%
od 4–6 lat	5%
krócej niż 4 lata	8%
praca zawodowa, nauka lub studia w Warszawie	
tak	24%
nie	76%

Jak już wspomnieliśmy, zrealizowana próba kwotowa odzwierciedla strukturę badanej populacji ze względu na płeć, wiek i miejsce zamieszkania, z podziałem na miasto i obszar wiejski. Wspomniane parametry były zatem kontrolowane w próbie, natomiast pozostałe rozkłady zamieszczone w powyższej tabeli zostały uzyskane w sposób wtórny (na podstawie formułowanych przez respondentów deklaracji).

W zrealizowanej próbie kobiety nieco przeważają nad mężczyznami. Połowa badanych nie przekroczyła 39. roku życia, zaś najliczniejszą grupę stanowią trzydziestolatkowie. W badanej populacji większość stanowią osoby zamieszkujące na obszarach wiejskich. Przeszło połowa ankietowanych zamieszkuje w Mieście i Gminie Radzymin od urodzenia, zaś 83 proc. badanych mieszka tutaj nie krócej niż 10 lat. Co czwarty uczestnik badania uczy się, studiuje lub pracuje zawodowo w stolicy. Co istotne, odsetek tego rodzaju deklaracji maleje wraz z wiekiem respondentów. W grupach wiekowych 15-19, 20-29, 30-39, 40-49, 50-59 oraz 60 i więcej lat uzyskano – odpowiednio – 56 proc., 40 proc., 34 proc., 17 proc., 9 proc. i 5 proc. osób pobierających naukę lub pracujących w Warszawie. Najbardziej intensywne relacje ze stolicą utrzymują osoby zamieszkujące w Mieście i Gminie Radzymin nie dłużej niż 4 lata (48 proc. w tej grupie badanych uczy się, studiuje lub pracuje zawodowo w stolicy), natomiast najrzadziej tego rodzaju deklaracje formułują osoby mieszkające w tej gminie co najmniej od 10 lat.

3. Podsumowanie i kluczowe wnioski z badania

- Prowadzenie skutecznej polityki kulturalnej zazwyczaj wiąże się z **koniecznością prowadzenia wielotorowych działań, odpowiadających na specyficzne i często rozbieżne oczekiwania czy potrzeby różnych grup mieszkańców**. Powyższe stwierdzenie może wydawać się oczywistym, wręcz banalnym, zwłaszcza z perspektywy menedżerów kultury o bogatym doświadczeniu i dorobku zawodowym. Kluczową kwestią jest jednak znalezienie odpowiedniego balansu, a więc właściwych proporcji między, wydawałoby się, sprzecznymi i trudnymi do pogodzenia preferencjami oraz postawami potencjalnych odbiorców kultury. Prezentowane poniżej podsumowania, wnioski i rekomendacje z przeprowadzonych badań mają na celu rozstrzygnięcie przynajmniej niektórych dylematów lokalnej polityki kulturalnej w Mieście i Gminie Radzymin.
- Liczna grupa mieszkańców Miasta i Gminy Radzymin oczekuje **możliwości skorzystania z usług kulturalnych wysokiej jakości i gotowa jest ponosić związane z tym koszty**. Jak można przypuszczać, w dużym stopniu są to osoby o wysokich aspiracjach, dla których uczestnictwo w kulturze jest nie tylko naturalną potrzebą, ale również istotnym wyznacznikiem pozycji społecznej. Oznacza to między innymi potrzebę inwestowania w wydarzenia kulturalne z udziałem renomowanych, powszechnie rozpoznawalnych artystów. Ten kierunek rozwoju lokalnej polityki kulturalnej wydaje się mieć szczególnie wysoki potencjał, zwłaszcza, że 80 proc. badanych deklaruje chęć zakupu biletu na podobne imprezy.
- Wydaje się, że podobne przedsięwzięcia mogłyby sprzyjać kreowaniu **marki Miasta i Gminy Radzymin jako prężnego, rozwijającego się ośrodka kulturalnego, miejsca wydarzeń o zasięgu ponadlokalnym**. W tym miejscu warto zwrócić uwagę na pewien szczególny aspekt, a mianowicie na szczególne położenie geograficzne Radzymina – bliskie sąsiedztwo Warszawy oraz kilku okolicznych miast powiatu wołomińskiego. Ta korzystna lokalizacja Miasta i Gminy Radzymin powinna ułatwiać nawiązanie

współpracy ze znanymi artystami, ale również może sprzyjać pozyskiwaniu odbiorców usług kulturalnych z sąsiednich ośrodków.

- Zebrany materiał badawczy uprawnia do stwierdzenia, że pożądanym jest również **tworzenie rozproszonego, policentrycznego systemu lokalnych usług kulturalnych**. Warto zaznaczyć, że liczna grupa ankietowanych (47,7 proc.), zwłaszcza zamieszkujących na obszarach wiejskich (51,9 proc.) deklaruje, że częściej uczestniczyliby w różnego rodzaju zajęciach czy wydarzeniach, jeśli odbywałyby się one bliżej ich miejsca zamieszkania. Innymi słowy, dla pewnej grupy mieszkańców odległość może być barierą uczestnictwa w kulturze. Z tego powodu niektóre działania, zwłaszcza te o charakterze sąsiedzkim i środowiskowym powinny być realizowane w poszczególnych miejscowościach lub sołectwach. Tego rodzaju wydarzenia powinny również sprzyjać aktywizacji i integracji społecznej (np. poprzez włączanie różnych grup obywateli do wspólnej organizacji i uczestnictwa w podobnych przedsięwzięciach), a także stymulować potrzeby kulturalne mieszkańców.
- Jak pokazują badania, **lokalna oferta kulturalna zyskuje umiarkowaną aprobatę uczestników pomiaru**. Dotyczy to różnych jej segmentów: usług skierowanych do dzieci (47,7 proc. ocen pozytywnych; 17 proc. ocen negatywnych), seniorów (35 proc. ocen pozytywnych; 12,3 proc. ocen negatywnych) i młodzieży (38,3 proc. ocen pozytywnych; 21,3 proc. ocen negatywnych). Co istotne, w przypadku oferty dedykowanej seniorom najbardziej krytyczne są osoby należące właśnie do tej grupy, z kolei możliwości zorganizowanego spędzania czasu przez młodzież najbardziej pozytywnie oceniają nastolatki, jak również osoby w wieku 40-49 lat, a więc w dużym stopniu rodzice młodych ludzi w wieku szkolnym.
- **Blisko 2/3 badanych pozytywnie ocenia dostępność i przepływ informacji na temat oferty kulturalnej i możliwości spędzania wolnego czasu w Mieście i Gminie Radzymin**. Najczęściej wykorzystywane źródła wiedzy na temat spraw lokalnych to kontakty bezpośrednie (m.in. rozmowy z przyjaciółmi, sąsiadami czy członkami

rodziny), a także internet, w tym lokalne media społecznościowe. W tym miejscu warto zaznaczyć, że w przypadku zwyczajów związanych z konsumpcją mediów internetowych pewną cezurą czy też wartością „krytyczną” jest wiek lat 40. Respondenci poniżej oraz powyżej 40. roku życia zdecydowanie różnią się pod względem częstości i sposobu korzystania z sieci. Istotnym źródłem informacji jest również prasa lokalna, choć – jak pokazują badania – „tradycyjne” media papierowe docierają do nieco innego audytorium niż elektroniczne.

- Wyraźnie widać, że **osobiste doświadczenie**, a zwłaszcza korzystanie z oferty miejscowych instytucji (Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Radzymin oraz Radzymińskiego Ośrodka Kultury i Sportu) **sprzyja formułowaniu pozytywnej oceny lokalnej oferty kulturalnej**, możliwości spędzania czasu wolnego, a także polityki informacyjnej w sferze kultury.

4. Opis wyników badania

4.1. Komunikacja społeczna w Mieście i Gminie Radzymin

Wykres 2. Źródła informacji na temat spraw lokalnych (%)

Najczęściej wykorzystywaną formą pozyskiwania informacji na temat spraw lokalnych są kontakty bezpośrednie, a więc rozmowy ze znajomymi, przyjaciółmi, sąsiadami czy członkami bliższej lub dalszej rodziny. Wspomniane źródło wiedzy najczęściej wskazują osoby w wieku 60 lat i starsze (66,7 proc.), respondenci zamieszkujący w Mieście i Gminie Radzymin od urodzenia (62,6 proc.), jak również ankietowani z wiejskich obszarów badanej jednostki terytorialnej (61,9 proc.).

Z kolei z internetu czerpią wiedzę przede wszystkim ludzie młodzi (w grupie wiekowej 15-19 lat – 81,3 proc., zaś wśród dwudziestolatków – 77,6 proc.). Korzystanie

z tego źródła wiedzy znacząco spada wśród uczestników pomiaru, którzy przekroczyli 40. rok życia. Wśród respondentów w wieku 40-49, 50-59 oraz 60 i więcej lat uzyskano następujące wyniki – odpowiednio – 39,1 proc., 34,8 proc. i 43,3 proc. Dodajmy, że wysokie rezultaty odnotowane zostały również w grupie respondentów, którzy uczestniczyli w przynajmniej jednym wydarzeniu plenerowym w Mieście i Gminie Radzymin w okresie ostatniego roku od daty realizacji pomiaru (61,5 proc.), a także wśród osób pracujących, studiujących lub uczących się w Warszawie (76,4 proc.).

Prasa lokalna jest popularnym źródłem wiedzy przede wszystkim w badanych w wieku 50-59 lat (54,3 proc.). Co istotne, z tego segmentu miejscowego rynku medialnego najrzadziej czerpią informacje ludzie młodzi – w wieku 15-19 lat (12,5 proc.) oraz 20-29 lat (19 proc.). Gazety lokalne jako źródło wiedzy częściej wskazują osoby zamieszkujące w mieście (42,9 proc.) na tle respondentów z obszarów wiejskich (30,6 proc.). Prasa jest relatywnie często wymieniana przez ankietowanych zamieszkujących w Mieście i Gminie Radzymin nie krócej niż od 10 lat, lecz nie od urodzenia (46,3 proc.), natomiast analogiczny wynik w grupie badanych mieszkających tutaj od 6 lat i krócej wynosi 16,2 proc. Dość wysoki rezultat odnotowano również wśród uczestników pomiaru, którzy nie pracują, nie studiują, ani nie uczą się w Warszawie (42,5 proc.).

Prezentowane powyżej różnice między poszczególnymi grupami respondentów są istotne statystycznie na poziomie 95 proc. Oznacza to, że z 95-procentowym prawdopodobieństwem występuje zależność między zmiennymi (np. wiek lub miejsce zamieszkania wpływają na częstość korzystania z różnych źródeł informacji lokalnych). Dodajmy, że analogiczną konwencję przyjęto również w dalszej części tego opracowania. Ponieważ respondenci mogli wymienić dowolną liczbę odpowiedzi, powyższe wskazania nie sumują się do 100 proc.

Wykres 3. Czytelnictwo gazet lokalnych w okresie 3 miesięcy od daty realizacji pomiaru (%)

69,7 proc. badanych czytało lub przeglądało przynajmniej jedną gazetę lokalną w okresie ostatnich trzech miesięcy od daty realizacji pomiaru. Najwięcej czytelników lokalnej prasy odnotowano wśród pięćdziesięcio- i sześćdziesięciolatków (odpowiednio – 82,6 proc. i 81,7 proc.), natomiast najrzadziej po tego rodzaju periodyki sięgają ludzie młodzi (zwłaszcza osoby w wieku 20-29 lat – 55,2 proc.). Na poziom czytelnictwa wpływa również okres zamieszkiwania w Mieście i Gminie Radzymin, choć najmniej odbiorców jest w grupach respondentów mieszkających tutaj od 7-9 lat (38,5 proc.) oraz krócej niż 4 lata (47,8 proc.). Odbiorcami prasy lokalnej relatywnie często są osoby, które nie pracują, nie studiują, ani nie uczą się w Warszawie (74,1 proc.), jak również uczestnicy miejscowego życia kulturalnego w okresie ostatniego roku od daty realizacji pomiaru (72,3 proc.).

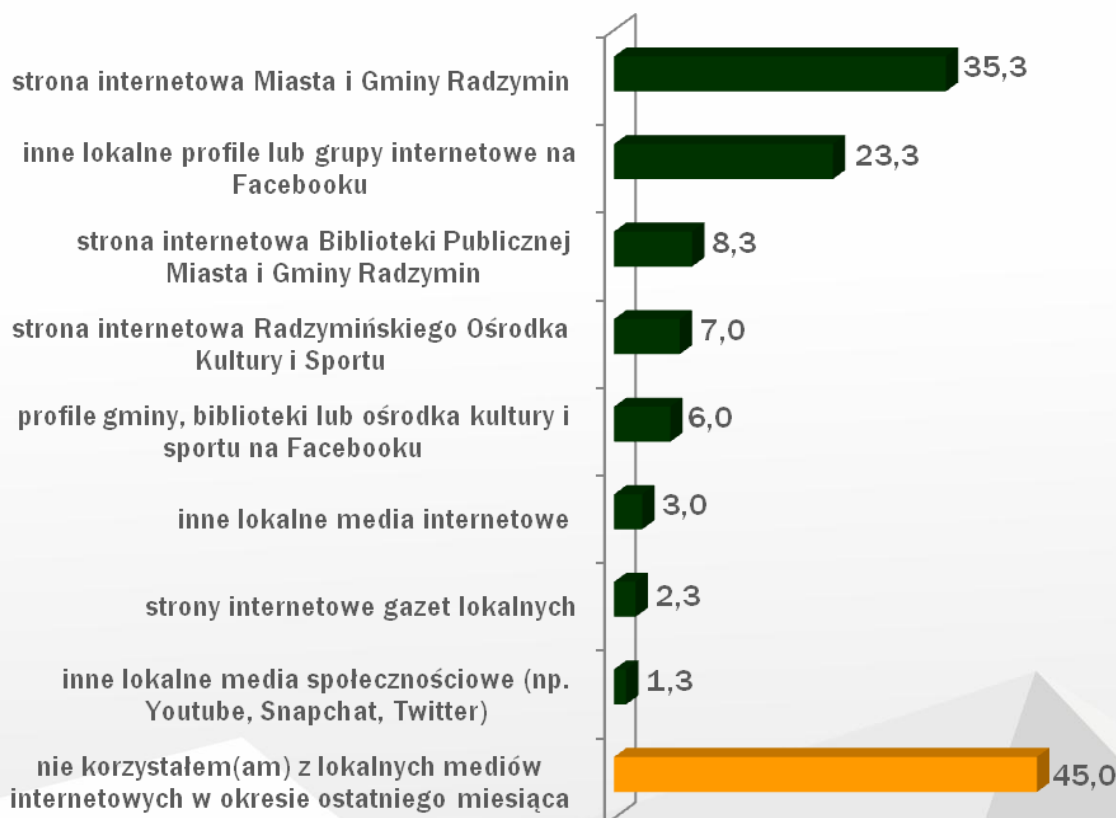
Liderem miejscowego rynku prasy lokalnej są wołomińskie „Więści Podwarszawskie” – szczególnie wysoki poziom czytelnictwa tego tytułu odnotowano w grupie badanych w wieku 60 lat i starszych (56,7 proc.), a także wśród osób korzystających z zajęć lub uczestniczących jako widzowie w przynajmniej jednym

wydarzeniu w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Radzymin w okresie roku od daty realizacji pomiaru (46,3 proc.).

Drugim najbardziej poczytnym tytułem jest biuletyn informacyjny Miasta i Gminy Radzymin „Radzyminiak”. Co niezmiernie istotne, pismo ma zdecydowanie więcej odbiorców w mieście (35,7 proc.) niż na obszarach wiejskich (21,3 proc.), co może być związane np. ze sposobem dystrybucji i strukturą sieci kolportażu tej gazety. Wysoki poziom czytelnictwa „Radzyminiaka” odnotowano również wśród osób, które nie pracują, nie studiują, ani nie uczą się w Warszawie (30,7 proc.), jak również w grupie uczestników miejscowego życia kulturalnego w okresie ostatnich 12 miesięcy od daty realizacji pomiaru (30,4 proc.).

Podobnie jak w poprzednim pytaniu, respondenci mogli wymienić dowolną liczbę odpowiedzi (w tym przypadku - czytanych lub przeglądanych gazet lokalnych), zatem wskazania prezentowane na powyższym wykresie nie sumują się do 100 proc.

Wykres 4. Korzystanie z lokalnych mediów internetowych w okresie 1 miesiąca od daty realizacji pomiaru (%)

55 proc. ankieterowanych korzystało z przynajmniej jednego z lokalnych mediów internetowych w okresie ostatniego miesiąca od daty realizacji pomiaru. Najczęściej są to ludzie młodzi – w grupach ankieterowanych w wieku 15-19, 20-29 oraz 30-39 lat odnotowano - odpowiednio – 68,7 proc., 77,6 proc. oraz 66,2 proc. Analogiczne wskaźniki wśród badanych w wieku 40-49, 50-59 oraz 60 lat i starszych wynoszą 43,5 proc., 34,8 proc. i 40 proc. Z lokalnych mediów znacząco częściej korzystają mieszkańcy Radzymina (62,9 proc.) na tle osób zamieszkujących na obszarach wiejskich (48,1 proc.). Tego rodzaju nośniki preferują również osoby pracujące, studiujące lub uczące się w Warszawie (75 proc.), jak również uczestnicy miejscowego życia kulturalnego w okresie ostatniego roku od daty realizacji pomiaru (57,3 proc.).

Przeszło **1/3 badanych korzysta z oficjalnego serwisu internetowego Miasta i Gminy Radzymin**. Najczęściej są to osoby w wieku 20-39 lat (43,9 proc.), natomiast w najmniejszym stopniu z tej strony korzystają nastoletni uczestnicy pomiaru (6,3 proc.).

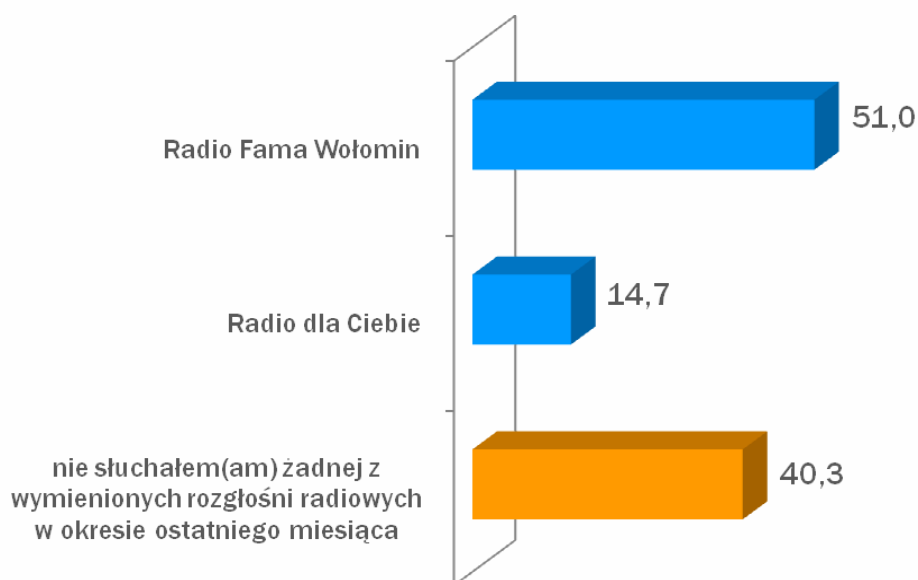
Ponad 23 proc. wskazało „inne lokalne profile lub grupy” na popularnym portalu Facebook – w tej grupie zdecydowanie przeważają użytkownicy grupy „Forum Radzymin” oraz – w mniejszym stopniu - forum Stowarzyszenia „Radzymińskie Forum”. W tym miejscu warto zaznaczyć, że respondenci sami wskazywali nazwy profili lub grup na Facebooku w pytaniu otwartym, co należy uznać za raczej „miękkie” narzędzie pomiaru. Z tego rodzaju kanałów komunikacji częściej korzystają kobiety (28,2 proc.) niż mężczyźni (18,1 proc.). Wyraźnie widać, że na użytkowanie profili lub grup na Facebooku wpływa wiek respondentów. W grupach ankieterowanych w wieku 15-19, 20-29, 30-39, 40-49, 50-59 oraz 60 i więcej lat uzyskano – odpowiednio – 43,8 proc., 44,8 proc., 29,7 proc., 13 proc., 8,7 proc., 8,3 proc. odbiorców. Po raz kolejny wyraźnie widać, że w przypadku zwyczajów związanych z konsumpcją mediów internetowych pewną cezurą czy też wartością „krytyczną” jest wiek lat 40. Respondenci poniżej oraz powyżej 40. roku życia zdecydowanie różnią się pod względem częstości i sposobu korzystania z sieci, jak również mediów społecznościowych. Relatywnie często użytkownikami lokalnych profili i grup na Facebooku są osoby pracujące, studiujące lub uczące się w Warszawie (37,5 proc.) oraz uczestnicy miejscowego życia kulturalnego (25,3, proc.).

Przeszło **8 proc. ankieterowanych odwiedzało stronę internetową Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Radzymin**. Co ciekawe, wyraźnie częściej są to kobiety (12,2 proc.) niż

mężczyźni (4,2 proc.). Wszyscy respondenci korzystający z tej witryny są aktywnymi uczestnikami lokalnego życia kulturalnego.

Podobnie jak w poprzednich pytaniach suma prezentowanych odpowiedzi nie stanowi 100 proc., ponieważ ankietowani mogli wskazać dowolną liczbę lokalnych mediów internetowych, z których korzystają.

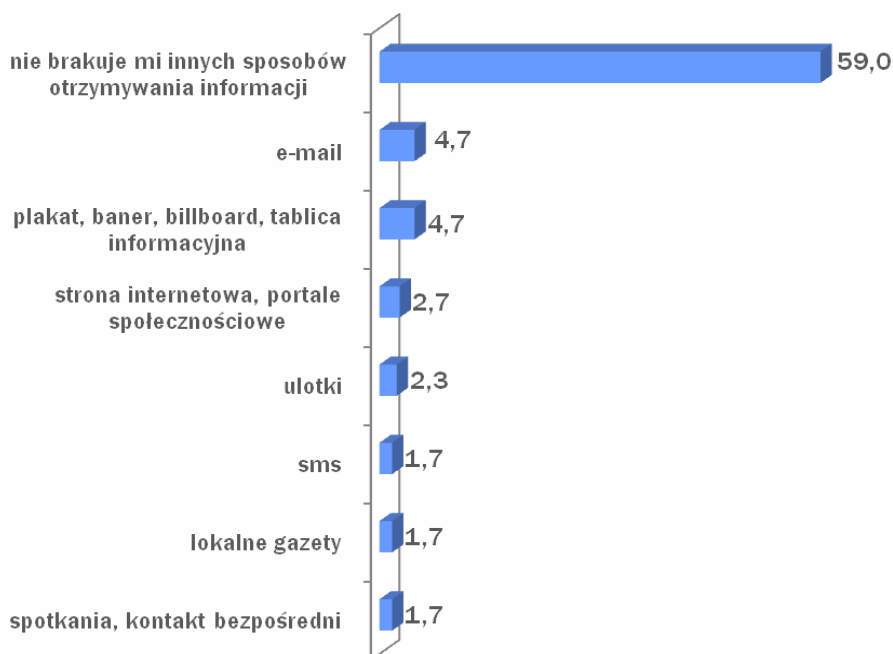
Wykres 5. Słuchalność lokalnych rozgłośni radiowych w okresie 1 miesiąca od daty realizacji pomiaru (%)

Prawie 60 proc. ankietowanych mieszkańców Miasta i Gminy Radzymin słuchało przynajmniej jednej lokalnej rozgłośni radiowej w okresie miesiąca od daty realizacji pomiaru. Najczęściej są to respondenci w wieku 15-19, 40-49 i 50-59 lat (75 proc., 78,3 proc., 73,9 proc.), respondenci zamieszkujący w swojej gminie nie krócej niż od 7 lat (64,3 proc.), jak również osoby, które nie pracują, nie studiują, ani nie uczą się w Warszawie (63,2 proc.) oraz uczestnicy lokalnego życia kulturalnego (63,2 proc.).

Przeszło połowa badanych słuchała „Radia Fama Wołomin” w okresie ostatniego miesiąca, natomiast znacznie mniej odbiorców posiada mazowiecka rozgłośnia Polskiego Radia – „Radio dla Ciebie”. Analogicznie jak w poprzednich pytaniach suma powyższych wskazań nie stanowi 100 proc.

Wykres 6. Inne pożądane sposoby otrzymywania informacji na temat spraw lokalnych (%)

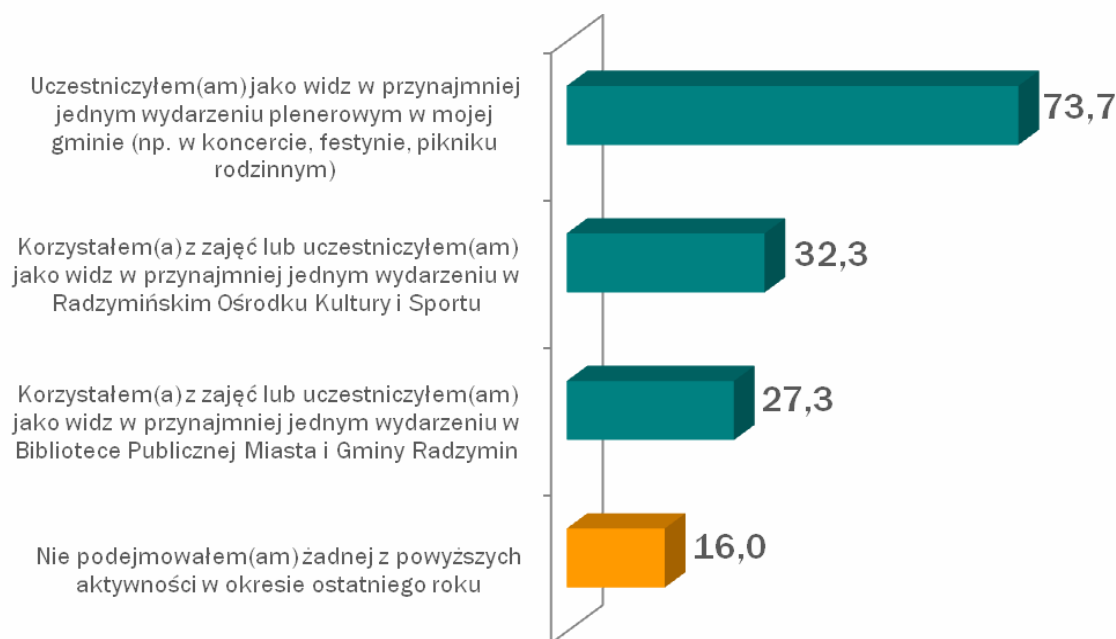

Powyższe informacje zostały zebrane w pytaniu otwartym – ankietowani udzielali swobodnych, niesugerowanych przez ankieterów odpowiedzi, które następnie zostały zakodowane do poszczególnych kategorii. Niniejsze zestawienie zawiera najczęściej występujące odpowiedzi, pozostałe – jako mniej istotne – zostały pominięte. Podane wyniki nie sumują się do 100 proc., ponieważ badani mogli wymienić więcej niż 1 odpowiedź. Warto zaznaczyć, że zastosowane pytania otwarte - niejako z definicji - są „miękkim” narzędziem pomiaru, stąd zróżnicowany poziom szczegółowości i duże rozproszenie zebranych informacji.

6 na 10 badanych deklaruje, że nie brakuje im żadnych, innych niż dotychczas stosowane sposobów przekazywania informacji lokalnych. Niemal 5 proc. wskazuje pocztę elektroniczną, zatem osoby odpowiedzialne za promocję i komunikację społeczną mogłyby rozważyć np. wprowadzenie newslettera z najważniejszymi i najbardziej aktualnymi wiadomościami. Pozostałe kategorie odpowiedzi pokrywają się z zestawieniem już wykorzystywanych nośników czy kanałów informacji lokalnej. Prawdopodobnie tego rodzaju deklaracje formułują osoby, które nie mają świadomości, że podobne kanały komunikacji są już wykorzystywane w Mieście i Gminie Radzymin.

4.2. Uczestnictwo w życiu kulturalnym Miasta i Gminy Radzymin

Wykres 7. Uczestnictwo w życiu kulturalnym w okresie ostatniego roku od daty realizacji pomiaru (%)

84 proc. ankietowanych mieszkańców uczestniczyło w lokalnym życiu kulturalnym w okresie 12 miesięcy od daty realizacji pomiaru – chodzi tu mianowicie o udział w wydarzeniach plenerowych lub korzystanie z szeroko rozumianej oferty miejscowych instytucji kultury (Radzyminskiego Ośrodka Kultury i Sportu lub Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Radzymin).

Niemal 3/4 uczestników pomiaru uczestniczyło jako widzowie w przynajmniej jednym wydarzeniu plenerowym w swojej gminie (np. w koncercie, festynie, pikniku rodzinnym) w okresie ostatniego roku. Najczęściej są to osoby, które pracują, studiują lub uczą się w Warszawie (86,1 proc.) oraz respondenci, którzy wolą korzystać z oferty kulturalnej bezpłatnie lub za niewielką opłatą, nawet jeśli jej jakość nie jest najwyższa (87,4 proc.). Pozostałe zmienne społeczno-demograficzne nie wpływają na uczestnictwo w tego rodzaju imprezach w sposób istotny statystycznie.

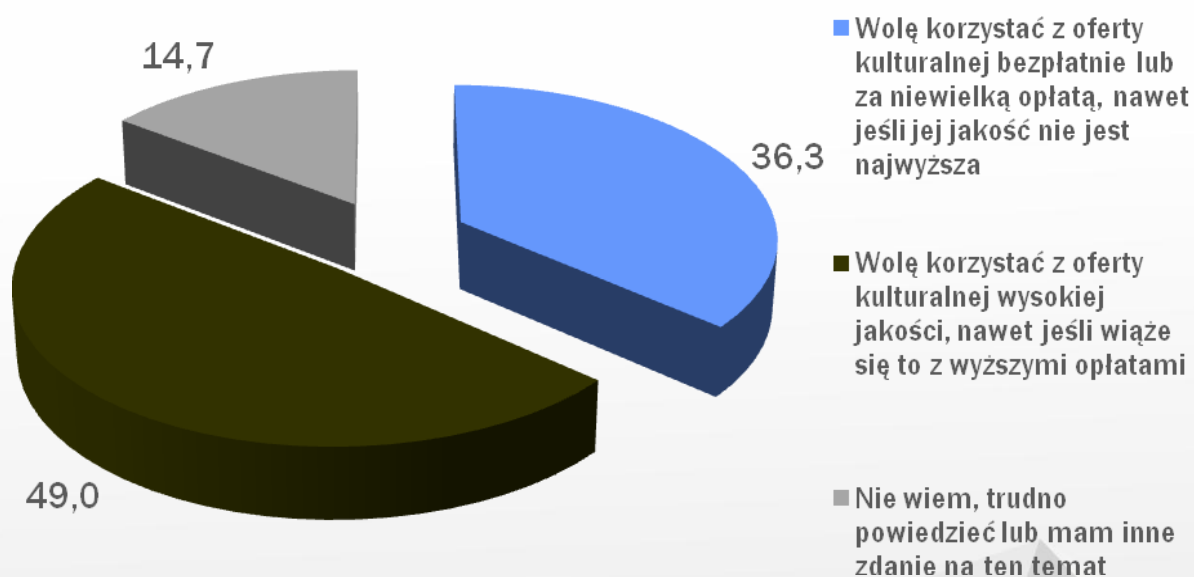
Około 1/3 badanych korzystało z zajęć lub uczestniczyło jako widzowie w przynajmniej jednym wydarzeniu w Radzyminskim Ośrodku Kultury i Sportu w okresie

ostatniego roku. Tego rodzaju aktywność najczęściej podejmują osoby zamieszkujące w Mieście i Gminie Radzymin od urodzenia (39,4 proc.), natomiast najrzadziej – osoby, które mieszkają tu krócej niż 4 lata (13 proc.). Relatywnie wysoki wynik odnotowano również w grupie ankietowanych, którzy wolą korzystać z oferty kulturalnej wysokiej jakości, nawet jeśli wiąże się to z wyższymi opłatami (38,1 proc.).

Klientami miejscowej Biblioteki Publicznej najrzadziej są osoby, które zamieszkują w Mieście i Gminie Radzymin krócej niż 4 lata (13 proc.). Relatywnie często są to natomiast ludzie, którzy nie utrzymują intensywnych relacji z Warszawą (np. poprzez pracę lub edukację) – 30,3 proc., jak również respondenci preferujący korzystanie z usług kulturalnych wysokiej jakości, gotowi ponieść wyższe opłaty z tego tytułu - 34,7 proc.

Co istotne, **liczna grupa odbiorców równolegle korzysta z oferty różnych instytucji kultury** – 52,4 proc. klientów Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Radzymin uczestniczyło w zajęciach lub wydarzeniach organizowanych przez Radzymiński Ośrodek Kultury i Sportu w okresie ostatniego roku. I odwrotnie – w grupie klientów ROKiS 44,3 proc. skorzystało z oferty miejscowej biblioteki w okresie 12 miesięcy od daty realizacji pomiaru.

Wykres 8. Relacja ceny do jakości usług kulturalnych (%)

Niemal połowa badanych preferuje wyższy standard oferty kulturalnej i gotowa jest ponieść opłaty z tego tytułu. Warto zaznaczyć, że jest relatywnie wysoki wynik na tle rezultatów innych podobnych pomiarów, prowadzonych przez firmę LBS. Wysokie aspiracje kulturalne najczęściej deklarują osoby w wieku 40-49 lat (67,4 proc.), natomiast w najmniejszym stopniu – respondenci w wieku 60 lat i starsi (35 proc.). Powyższe przekonanie szczególnie często podzielają klienci lokalnych instytucji kultury: Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Radzymin (62,2 proc.) oraz Radzyńskiego Ośrodka Kultury i Sportu (57,7 proc.). Oznacza to, że większość klientów wspomnianych instytucji ma rozbudowane potrzeby kulturalne i - co więcej - są oni gotowi inwestować środki finansowe w możliwość skorzystania z atrakcyjnej, spełniającej ich oczekiwania oferty. Jak można przypuszczać, w dużym stopniu są to osoby o wysokich aspiracjach, dla których uczestnictwo w kulturze jest nie tylko naturalną potrzebą, ale również istotnym wyznacznikiem pozycji społecznej. Z pewnością jest to kluczowa konstatacja z punktu widzenia osób odpowiedzialnych za kreowanie i wdrażanie polityki kulturalnej w Mieście i Gminie Radzymin.

Ponad 1/3 respondentów woli korzystać z oferty kulturalnej bezpłatnie lub za niewielką opłatą, godząc się przy tym na nie najwyższą jakość tych usług. Oznacza to, że dla tej grupy odbiorców cena usługi kulturalnej jest istotnym czynnikiem, wpływającym na uczestnictwo w kulturze, jak również dokonywane wybory „konsumenckie”. Przyczyny tego rodzaju postawy mogą być złożone. Z pewnością nie bez znaczenia jest tu sytuacja materialna, jednak ważnym czynnikiem wydają się być również określone preferencje i generalny poziom „wYROBIENIA KULTURALNEGO”. Potwierdzeniem powyższej tezy jest fakt, że opisywaną tu postawę najczęściej prezentują osoby uczestniczące jako widzowie w przynajmniej jednym z lokalnych wydarzeń plenerowych w okresie 12 miesięcy od daty realizacji pomiaru, np. w koncercie, festynie, pikniku rodzinnym (40,3 proc.).

Wykres 9. Akceptacja stwierdzeń na temat życia kulturalnego w Mieście i Gminie Radzymin (%)

	Kupił(a) bym bilet na imprezę kulturalną w mojej gminie z udziałem znanego artysty	Czuje się dobrze poinformowany(a) o ofercie kulturalnej i możliwościach spędzania czasu w mojej gminie	W mojej gminie powinno być więcej takich wydarzeń, jak koncerty lub przedstawienia teatralne, w których występują moi znajomi lub członkowie rodziny (np. dzieci, rodzeństwo)	W mojej gminie brakuje atrakcyjnych możliwości spędzania wolnego czasu	Oferta kulturalna dla dzieci w mojej gminie jest zadowalająca	Uczestniczył(a) bym w lokalnych wydarzeniach kulturalnych częściej, jeśli odbywałyby się one bliżej mojego miejsca zamieszkania	Oferta kulturalna dla seniorów w mojej gminie jest zadowalająca	Oferta kulturalna dla młodzieży w mojej gminie jest zadowalająca	Wolę korzystać z oferty kulturalnej w Warszawie niż w mojej gminie
zdecydowanie się zgadzam (5)	41,0	21,3	20,0	17,3	7,7	16,3	4,7	4,7	8,0
raczej się zgadzam (4)	39,0	43,7	41,3	37,3	40,0	31,3	30,3	33,7	26,0
częściowo się zgadzam, częściowo się nie zgadzam (3)	9,0	19,7	19,7	24,3	35,3	22,0	52,7	40,3	19,3
raczej się nie zgadzam (2)	7,3	9,3	15,0	18,0	9,3	21,7	8,3	13,7	26,7
zdecydowanie się nie zgadzam (1)	3,7	6,0	4,0	3,0	7,7	8,7	4,0	7,7	20,0
średnia w skali 1-5	4,06	3,65	3,58	3,48	3,31	3,25	3,23	3,14	2,75

Respondentom zaprezentowano zestaw pozytywnych i negatywnych stwierdzeń na temat oferty i życia kulturalnego w Mieście i Gminie Radzymin. Ankietowani mogli zgodzić się lub nie zgodzić z ich treścią, wykorzystując skalę pięciostopniową. Powyżej zaprezentowany został poziom akceptacji treści poszczególnych stwierdzeń.

8 na 10 badanych deklaruje chęć kupienia biletu na wydarzenia kulturalne w Mieście i Gminie Radzymin z udziałem znanego artysty, natomiast przeciwną opinię w tej kwestii wyraża 11 proc. uczestników pomiaru. Średnia w skali pięciostopniowej wynosi 4,06, co oznacza rezultat zbliżony do umiarkowanie pozytywnej kategorii odpowiedzi (4 =

„raczej się zgadzam”). Podobne preferencje najczęściej podzielają ludzie młodzi (średnia $E=4,55$ w grupie wiekowej 20-29, $E=4,31$ wśród badanych w wieku 15-19 lat), zaś w najmniejszym stopniu – respondenci w wieku 60 lat i starsze ($E=3,70$). Relatywnie często są to osoby pracujące, uczące się lub studiujące w Warszawie (średnia $E=4,39$, 91,7 proc. akceptacji treści stwierdzenia), uczestnicy lokalnych wydarzeń kulturalnych ($E=4,16$, 83,4 proc.), w tym imprez plenerowych ($E=4,20$, 84,6 proc.) oraz ankietowani preferujący korzystanie z bezpłatnej lub przystępnej cenowo oferty kulturalnej, nawet jeśli jej jakość nie jest najwyższa ($E=4,22$, 87,2 proc.). Na tej podstawie można sformułować tezę, że udział powszechnie znanych artystów w lokalnych wydarzeniach kulturalnych mógłby stać się stymulatorem uczestnictwa i zarazem inwestowania w kulturę dla części odbiorców, którzy gustują w popularnej rozrywce, niekoniecznie najwyższych lotów.

Lokalna polityka informacyjna w sferze kultury zyskuje aprobatę 65 proc. badanych mieszkańców Miasta i Gminy Radzymin (średnia $E=3,65$). Najczęściej są to osoby zamieszkujące w swojej gminie od urodzenia ($E=3,77$), a także klienci Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Radzymin ($E=3,74$) oraz Radzymińskiego Ośrodka Kultury i Sportu ($E=3,73$). Na tle pozostałych grup respondentów szczególnie krytyczni są uczestnicy pomiaru w wieku 30-39 lat ($E=3,28$).

Przeszło 6 na 10 badanych ceni wydarzenia kulturalne o wymiarze środowiskowym, z udziałem swoich znajomych lub członków rodziny (np. dzieci, rodzeństwa). Żadna z grup respondentów wyodrębnionych ze względu na zmienne społeczno-demograficzne nie wyróżnia się dodatnio pod względem akceptacji powyższego poglądu. W najmniejszym stopniu podzielają go natomiast uczestnicy pomiaru w wieku 30-39 lat ($E=3,26$) oraz osoby uczestniczące w lokalnych imprezach plenerowych w okresie ostatniego roku ($E=3,49$).

Przekonanie o braku atrakcyjnych możliwości spędzania wolnego czasu w Mieście i Gminie Radzymin w najmniejszym stopniu podzielają osoby w wieku 60 lat i starsze ($E=3,18$), a także klienci Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Radzymin ($E=3,27$) oraz Radzymińskiego Ośrodka Kultury i Sportu ($E=3,32$). Oznacza to, że osobiste doświadczenia związane z korzystaniem z lokalnych usług kulturalnych sprzyjają pozytywnej ocenie możliwości zagospodarowania czasu wolnego.

O zadowalającym poziomie oferty kulturalnej dla dzieci najczęściej przekonane są osoby w wieku 40-49 lat ($E=3,54$), natomiast najrzadziej – respondenci z grupy wiekowej

20-29 lat (E=3,02). Na tle pozostałych grup respondentów powyższy pogląd w największym stopniu podzielają klienci Radzymińskiego Ośrodka Kultury i Sportu (E=3,46).

Potrzebę organizacji wydarzeń kulturalnych w bezpośredniej okolicy miejsca zamieszkania najczęściej dostrzegają ludzie młodzi, w tym respondenci w wieku 15-19 lat (E=3,88) oraz 20-29 lat (E=3,52), jak również osoby zamieszkujące na obszarach wiejskich Miasta i Gminy Radzymin (E=3,41).

Negatywną ocenę **lokalnej oferty dla seniorów** najczęściej formułują ankietowani w wieku 60 lat i starsi, a więc – potencjalnie - osoby najbardziej zainteresowane tym segmentem usług kulturalnych (E=3,08). Z kolei najwyższe oceny odnotowano w grupie respondentów zamieszkujących w Mieście i Gminie Radzymin od urodzenia (E=3,34), wśród uczestników pomiaru, którzy nie pracują, nie studiują, ani nie uczą się w Warszawie (E=3,29), a także wśród klientów Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Radzymin (E=3,37) oraz Radzymińskiego Ośrodka Kultury i Sportu (E=3,36).

Ofertę kulturalną dla młodzieży najbardziej pozytywnie postrzegają respondenci w wieku 15-19 lat (E=3,44), a także badani w wieku 40-49 lat (E=3,35). Obydwie wymienione grupy to osoby bezpośrednio zainteresowane wspomnianym segmentem usług kulturalnych, pierwsza z nich – ze względu na wiek, natomiast drugą z nich w dużym stopniu stanowią rodzice młodych ludzi w wieku szkolnym.

1/3 uczestników pomiaru preferuje **korzystanie z warszawskiej oferty kulturalnej**, przy czym tego rodzaju postawę najczęściej prezentują nastolatki (E=3,50) oraz respondenci w wieku 40-49 lat (E=3,02), mieszkańcy wsi (E=2,87), osoby zamieszkujące w Mieście i Gminie Radzymin od urodzenia (E=2,88), ankietowani, którzy pracują, studiują lub uczą się w Warszawie (E=2,89), jak również osoby, które wolą korzystać z oferty kulturalnej wysokiej jakości, nawet jeśli wiąże się to z wyższymi opłatami (średnia wynosi E=3,01). Oznacza to, że część mieszkańców o wysokich aspiracjach nie znajduje zaspokojenia swoich potrzeb kulturalnych na poziomie lokalnym, preferując korzystanie z usług warszawskich instytucji kultury.